

Inalugarsuakkut erlukku kræfteqarneq

Imarisai:

- 5 Aallaqqaasiut
- 6 Inalugarsuaq qanoq atuuffeqarpa?
- 7 Inalugarsuakkut kræfti sutigut
malunnaateqartarpa?
- 8-9 Misissuinerit suut ingerlanneqassappat?
- 8-9 Qinngutaasanik iluaquserluni misissuineq
- 10 Misissuinerit allat
- 11 Qanoq napparsimatigaanga?
- 11 Nappaat timimi sumiiffinnut
allanut siaruaassimavoq
- 12-13 Nappaatip killiffii immikkoortut sisamat
- 14-15 Nalileeriaaseq TNM
atorlugu naalisaanerit isumaat
- 17 Katsorsaanerit suut piuppat?
- 18 Erluklut kræfteqarnermi pilatsinneq
- 18 Saneqqakkut anartarfik
- 19 Qinngortarneqarneq
- 19 Kemoterapii
- 21 Kræfti tingunnut anngussimagaangat
katsorsaaneq
- 21 Tupa katsorsarneqarnerlu
- 23 Kingunipiluit qaangiuttussat
ataavartullu suuppat?
- 23 Pilatsinnerup kingunerisinnaasai
- 24 Pilatsereernerup kingorna ippinniuutaasinnaasut
- 24 Kemoterapiip kingorngi
- 25 Inalugarsuakkut erlukkullu kræftimut
kemoterapeertitsinerup kingorngi
sivisunerusumik atorsinnaasat
- 25 Qinngortaanermi kingunipiluit
- 25 Erluklut kræftimut qinngortaanermi
kingunipiluit sivisunerusumik atuuttartut

- 25 Katsorsarneqarninni sullissisut oqaloqatigikkit
 26 Allatigut katsorsaarnik peqarpa?
 26 Misiliutaalluni nakorsaatissinneqarneq
 26 Misileraataasumik katsorsaaneq
 27 Periaatsit ilisimatusarnikkut
 akuerisaanngitsut atorlugit katsorsaaneq
 28 Katsorsartinneq naammassippat
 qanoq pisoqassava?
 28 Misissortittarnissat
 28 Nappaatip nangeqqissinnaaneranut
 ersissuteqarneq
 29 Saneqqakkut anartarfeqarluni inuuneq
 29 Peqqisseqqissaanga?
 31 Naatsorsueqqissaarnerit qanoq
 takussutissaqarpit?
 32 Kræfti peerneqarsinnaanngippat taava?
 32 Anniarnaveersaartitsilluni nakorsaasiineq
 33 Nappaatip nangeqqinnerani nakorsaasiineq
 33 Inalugarsuakkut kræfti sooq pinngortarpa?
 34 Uanga nammineq qanoq
 iliuseqarsinnaavunga?
 34 Nerisat timersornerlu
 35 Pujortartarpit?
 35 Pujortarunnaarnissannut ikiorneqarusuppit?
 37 Aalakoornartutorpallaarpit?
 37 Aalakoornartutornerup allanngortinnissaa
 pillugu ikiorneqarusuppit?
 38 Sumi ikiorneqarsinnaavunga kiisalu
 siunnersorneqarsinnaavunga?

Aallaqqaasiut

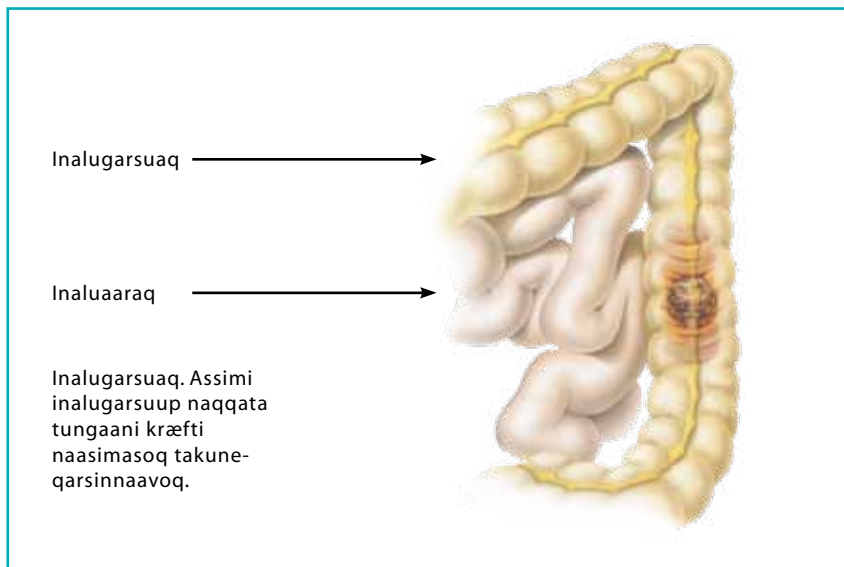
Inuit amerlanersaat kræfteqarnertik paasigaangamikku annilaarujussuortarput. Qisuariarnerit assigiinngittaqaat. Amerlasuut annilaangasorujussuanngortarput toqunissartillu eqqarsaatigeqqajaalersarlugu. Inuit ilai soriusissaarutivittarput, suullu tamaasa tassannangangaarmata artornartutut upperiuminaatsutullu isigilersarlugit.

Allat nappaatertik katsorsartinnissartilu qanoq iliuuseqarfigini-assallugu pilersaarusiorfigilertarpaat.

Inalugarsuakkut erlukkullu kræfteqarneq nappaataavoq imaannaanngitsoq, taamaattoq ilisimatuut misileraajuarput katsorsaaneq pitsanngorsarniartuarlugu. Aamma kræfti atorlugu inuuneqartusaasunut pitsanngorsaajuarput. Una atuagassiannuaq apeqqutitut nappaammut katsorsarneqarnissamullu tunngasunik akissutissanik imaqarpoq.

Nappaateqartut tamarmik immikkut assigiinngeqisunik atugaqartarput. Taamaattumik nakorsaq ilinnik katsorsaasusaaq, illit nappaatinnut tunngasunik apeqqutigisassannut akissutissaqarluarnerusapput.

Juni 2007

Inalugarsuaq qanoq atuuffeqarpa?

Inalugarsuaq erlorlu katillutik meter-imik ataatsimik takissuseqarput, taakuullutillu erlaviit naaneri. Nerisat inalugarsuarmut erlumullu anngukkaangamik inalukkaninngaaneersarput, nerisat inuussutissartai inalukkaniit timimut ingerlatinneqartarput. Taamaammat iisat inalugarsuanut ingerlatinneqareeraangamik tassaanusarput timip igitassai, imeq taratsullu. Imaq taratsullu inalugarsuarmiit timimut milluartinneqartarput, sinnerilu itikkut anillatsinneqartarlutik. Erluk 15 centimeterinik takissuseqartarpoq. Inalugarsuup iluatungaa ameraasamik pooqqavoq, avataaniippullu qinersit sapanngatut nuisatut ilillutik imerajoqarfimmut attavillit. Qinersit timitta akiuussutissaqarfiinut ilaapput. Imerajoqarfiit suliassaraat imerpalasup sinnerata qinersinut ingerlaartinnissaa, tassani imerpalasoq salinneqartarpoq timittalu aavata ingerlaarfianut ingerlatittarlugu.

Inalugarsuaq qanoq atuuffeqarpa?

Inalugarsuakkut kræfti sutigut malunnaateqartarpa?

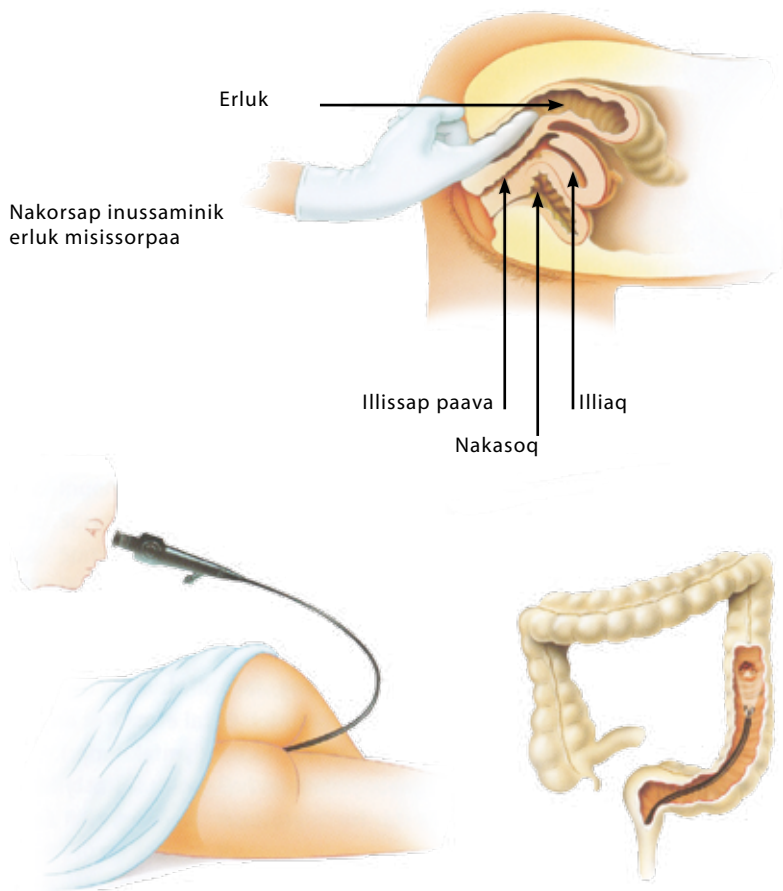
Inalugarsuakkut erlukkullu kræfteqarnejq inummiit inummut assigiiingitsutigut malussarfigineqartarpoq.

Taamaattoq nalinginnaanerpaapput ammanersornerup ippinnaateqarsimanngikkaluartup sivilisuaartumik allannguuteqarnera, sanigorneq, anarnermi aanaartarnejq imaluunniit aakilliornejq.

Kræfteqarsinnaanermut ilisarnaatit qanorpiatq malussarfigineqarsinnaanerannut apeqqutaasarpoq kræfteqarfik sorpiamiinnersoq.

Tinuneq inalugarsuup qulaatungaaniissimappat malussarfiit siulliit tassaagajunnerusarput qasoqqaneq, sanigorneq aakilliornerlu.

Tinunerli inalugarsuup naqqatungaaniissimappat erlumut qanilluni malunnaatit tassaagajunnerupput anarnermi aattaqarnejq malunnartumillu anarnianeq ajornakusoorsinnaasarluni. Ilaat aamma anniartarput. Tinuneq allisimappat, inalukkat qissallassinnaasarput.

Nakorsap koloskop imaluunniit sigmideoskop atorlugu inalugarsuup ilua takusinnaavaa ameruaasamillu misissugassamik peersilluni. Koloskop-imik inalugarsuq tamaat misissorneqarsinnaavoq, sigmideoskopetimilli 60 cm sinnernagu misissuisoqarsinnaalluni.

Misissuinerit suut ingerlanneqassappat?

Inalugarsuakkut kræfteqarneq paasilluarniarlugu misissuinerit arlalit ingerlanneqassapput. Siullermik nakorsap itit satsissavaa maluginiarlugu erlunni tinusoqarneris. Qinningutaasanik iluaquserluni tarrarsuillunilu scannerinermik, inalukkakkut ippinnartoqarnera malussarfiginiassallugu ajornarneq ajorpoq.

Qinningutaasanik iluaquserluni misissuineq

Qinningutaasat assigiinngitsuupput. Nalinginnaanerpaavoq sigmoideoskop, taanna atorlugu inalugarsuup naqqatungaa, erloq misissorneqartarpoq.

Aamma alla qinningutaasaq koloskop, atorlugu inalugarsuaq tamarmi misissorneqartarpoq.

Misissuerialaatsit marluusut itikkut misissuinerimi pisarput, taamaamallu misissuineq pitinnagu anassarussimasussaavutit.

Inalugarsuaq tamaat, koloskop-imik atortulerluni misissorneqassatillugu eqqissisaammik imaluunniit anniarnaveersaammik neqeroorfigineqassaatit. Erlukkut, Sigmoideoskopimik atortulerluni misissorneqassatillutit tamanna annernarneq ajorpoq, taamaattoq ilaasa iluaagisarpaat.

Misissuinerit allat

Inalugarsuit, koloskopimik iluaquserluni misissorneqarsinnaanngipat taava tarrarsueriaaseq CT-scanning atorlugu inalugarsuit erlullu misissorneqassaaq. Tarrarsorneqartinnani itikkut erluk silaannalerneqassaaq taamalu ilut asiigiinngitsunik arlalinnik assilineqassalluni.

Aamma taamatut misissuinermi anassaajarneqareersimassaait.

Erluklut kræftimik nassaartoqarpat, pingaaruteqarpoq paasissallugu kræfti puannut, tingunnut nassanullu siaruaassimansoq.

Taamaattumik tarrarsortinnikkut aamma nipip maligaasai iluaqutigalugit assiliinikkut (ultralydsscanning) imaluunniit assileeriaaseq alla CT-scanning atorlugu misissorneqassaaq.

Erluklut kræfteqaruit, taava itit aqqutigalugu tarrarsuineq MR-scanning imaluunniit nipip maligaasai iluaqutigalugit misissorneqassaaq. Tamatumunnga siunertaavoq paasiniassallugu pilattaanissaq sioq-qullugu qinngortaasoqartariaqassanersoq.

Qinngutaasat koloskop imaluunniit sigmoideoskop atorlugit nakorsap erluk inalugarsuarlu isiginnaajutigalugit ilanngarsinnaavoq misissugassanik. Qinngutaasat Koloskopet iluaqutigalugu inalugarsuaq tamaat misissorneqarsinnaavoq, qinngutaasarli sigmoideoskopet atorlugu itermiit qummut 60 cm-it taamaallaat misissorneqarsinnaavoq.

Qanoq napparsimatigaanga?

Nakorsaniit nalilersorneqassaaq qanoq peqqisseqqissinnaatiginersutit taamalu katsorsarneqarnissavit pitsaanerpaajunissaa anguniassallugu pingaartippaat paasissallugu nappaatit sumut killinnersoq. Amerlanerpaatigulli pilatsereernerpit kingorna aatsaat nakorsat iluamik nalilersinnaasarpaat nappaatit sumut killinnersoq. Nappaativit killiffiata nalilernissaanut apeqqutaasoq tassa tinuneq kræfteqarfik qanoq angitiginersoq kiisalu nappaat qanoq siaruaatsigisimanersoq. Nappaatit killiffi assigiinngisitaartut nakorsaniit inissitsiterneqartarput. Inalugarsuakkut kræfteqarnermi killiffilersuineq aalajangersimasoq Duke-p killiffilersuineranik taaneqartoq nalinginnaanarpaatut atorneqartarpoq.

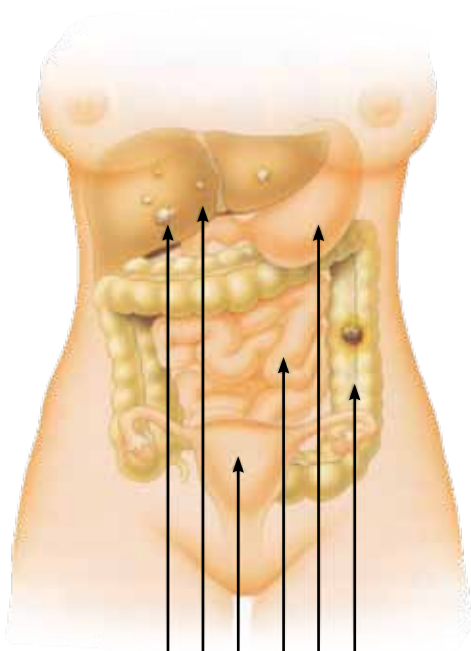
Nappaat timimi sumiiffinnut allanut siaruaassimavoq

Nappaat erlaviit sinnerinut siaruaassimasarpoq, amerlasuutigut tingunnut.

(Napparsimasut 18 %-iisa missingi taamatut killiffeqartarsimapput). Killiffilersuineq alla, TNM-miktaasaq killiffilersuinermi nutaajuneruvoq akulikilliartuinnartumillu killiffilersuinermi atorneqartarluni.

Naqinnerit TNM atorneqartut imatut isumaqartinneqarput:

Naqinneq T-mut tunngatinneqarpoq tinuneq. Naqinnerup T-p kingorna kisitsit atorneqartarpoq. Kisitsit tinunerup angissusianut tunngatinneqartarpoq. Naqinneq N atorneqartarpoq qinersinut tunngatillugu. N-ip kingorna aamma kisitsit atugaq qinersip qanoq atsigisumik siaruaaffigineqarsimaneranut atorneqartarpoq. Naqinneq M tassaavoq tinunerit ilasimanerannut (kræfti timip sinneranut siaruaassimaneranut nalilersuut).

Tinuneq
siaruaassimasoq

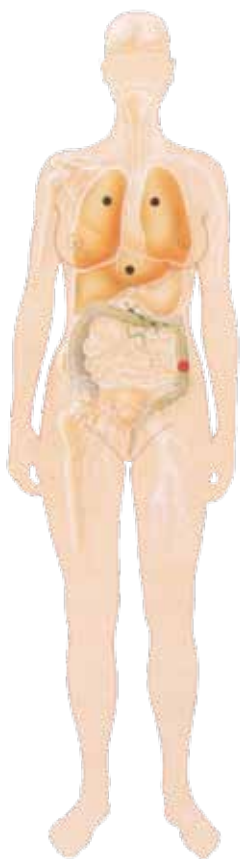
Tinguk

Illiaq

Inaluaaraq

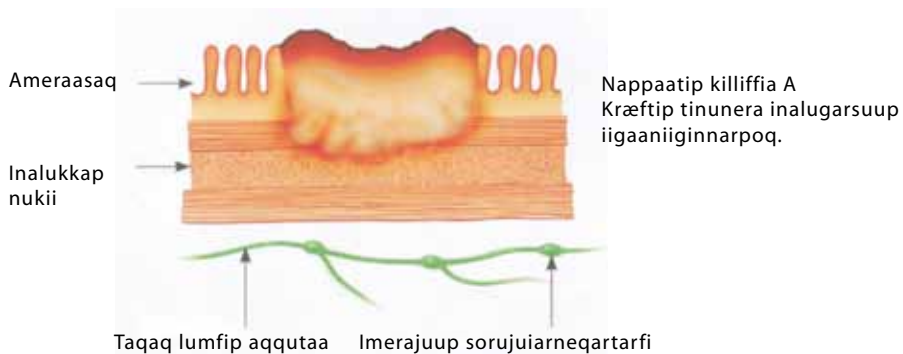
Aqajaroq

Inalugarsuaq

Nappaat inalugarsuarmit tingummut ingerlasimavoq, tingummi takuneqarsinnaapput kræfteqarfiit arlallit.

Nappaatip killiffii immikkoortut pingasut

Nalileeriaaseq TNM atorlugu naalisaanerit isumaat

Killiffik A

Tinuneq immikkoopq angissutsimik aalajangersimasumik angissusilik inalugarsuarlu akimorlugu naasimanani.

(Naatsorsueqqissaanerit malillugit inalugarsuakkut kræfteqartut ilaasa 12 %-it missaanniittut tamanna killiffigisimasarpaat).

Killiffik B

Tinunerup inalugarsuaq akimut annguffigisimavaa, taamaatorli qinersinut inalugarsuup avataaniittunut anngussimanani.

(Napparsimasut ilaat 36 %-it missaanniittut killiffik tamanna atorarsimavaat).

Killiffik C

Tinunerup inalugarsuaq akimorsimavaa qinersinullu qanittunut ingerlasimalluni.

(Napparsimasut ilaat 30 %-it missaanniittut tamanna killiffigisimasarpaat).

- T1: Tinunerup ameraasaq inalugarsuarmiittoq putullugu naasimavoq.
- T2: Tinuneq inalugarsuup nukii naaffigisimavai.
- T3: Tinunerup inalugarsuaq tamaat akimut naaffigisimavaa.
- T4: Tinunerit ilaartorlutik erlavinni allani nassanilu naasimapput.
- N0: Qinersit tinunerup angusimanngilai.
- N1: Qinersit pingasunik amerlanerunngitsut kræftip siaruaaffigisimavai
- N2: Qinersit sisamat imaluunniit amerlanerit kræfteqarfulersimapput.
- M0: Kræfti inalugarsuarniit timimi sumiifffinnut allanut ingerlasimanngilaq.
- M1: Timimi sumiifffinnut allanut kræfti siaruaassimavoq

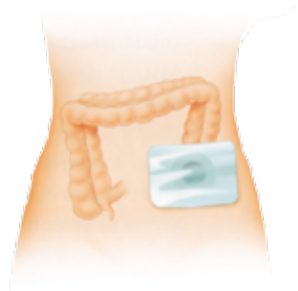
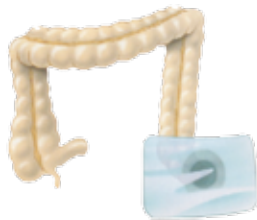
Killiffilersuinerit taakkua assigiinngitsut TNM aamma Duke´p killiffilersuinerisa naalisaalluni isumaat/nassuiaataataat ataani takusinnaavatit:

Killiffilersuineq TNM atorlugu: Duke-p killiffilersuineri malillugu killiffiit

- T1-2, N0 aamma M0: A
- T3-4, N0 aamma M0: B
- T1-4, N1-2 aamma M0: C
- T1-4, N1-2 og M1: Nappaat timip sinneranut siaruaassimavoq

Inalugarsuarmi kræfteqarfik peerneqareerpat inalugarsuaq katin-
neqartarpoq, kakkillugu imaluunniit mersorlugu.

Kræfteqarfik appasippallaarsimappat allaat
nukiit ilanngullugit peerneqartariaqarlutik,
taava saneqqakkut anartarfiliineq pisarpoq.

Saneqqakkut anartarfik (Stomi) imatut
isikkoqarsinnaavoq.

Katsorsaanerit suut piuppat?

Katsorsaanermut apeqqutaapput, tinuneq inalugarsuup suatungaa-niinnersoq, taamaappallu peerneqarsinnaanersoq, nappaat siaruaas-simanersoq kiisalu pilatsinnissat sapissannginnerit.

Taamaattumik katsorsaaneq qanoq ittoq ingerlanneqassanersoq inummiit inummut assigiinngissinnaavoq.

Inalugarsuakkut kræfteqarneq pillugu pilatsinneq

Inalugarsuakkut kræfteqarnermi kræfteqarfik peerneqartarpoq, ilanngullugu peerneqartarpoq kræfteqarfiup killinganiit inalugar-suup illuttut ilamernga. Kræftip tamakkernissaa qulakkeerniarlugu qinerseqarfiup qanittuaniittut qinersit orsortaallu aamma peerne-qartarput. Inalugarsuaq imminut atateqqilerniarlugu mersorneqar-tarpoq imaluunniit pussutsinneqartarpoq.

Ilaanneeriarlunili inalugarsuaq kipisaq saneqqakkut attavilerneqar-tarpoq (anartarfilerneqartarpoq, stomi). Taanna piffissami sivikitsu-mi atatinneqarsinnaavoq imaluunnit ataavartumik aaqqiissutaasin-naavoq.

Inalukkat bakteriarqarfissuupput aseruuttoortitsisinnaasunik, taa-maattumik aseruuttuunnginnissaq pillugu aseruuttoornaveersaam-mik, antibiotikamik, pilatsinnerup nalaani nakorsaaserneqartassaatit. Kiisalu aammut imerpallarsaatilik nakorsaaserneqartassaatit ullu-alunni tulluuttuni aanaartoorsinnaanerit pinngitsoortinniarlugit.

Erlukkut kræfteqarnermi pilatsinneq

Erlukkut kræfteqarfiup qanoq siaruaassimatigenera paasissallugu pingaaruteqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq kingullertigut ileq-qulermat napparsimasut ilaat pilattannginnerini qinngortaaneermik kemoterapiimillu nakorsaaserneqartalermeta. Taamaammat misis-sortinnerit arlallit ingerlanneqaqqaassapput, - soorlu nipip mali-gaasaanik iluaquteqarluni assiliineq ultralydsscanning, aamma alla assiliineq CT- aamma MR-scanning. Pilattaanermi erluk tamaat imaluunniit ilaannaa kiisalu qinarseqarfiit avataaniittut orsoqarfiit tamarmik peerneqassapput. Taamaaliornikkut nappaatip nangeqqis-sinnaanera pinngitsoortinniarneqartarpoq.

Pilattaariaatsimi taama ittumi kuutsini sianiuteqarfiit annaana-veersaarneqartarput. Kiisalu nalinginnaasumik quisarnerit atoqati-giinnikkullu periarfissat attatiinnarneqarsinnaaneri qulakkeerniar-neqartarput. Pilattaareernikkut inalugarsuaq kateqqinneqartarpoq. Inalugarsuarli mamisarluarniarlugu ilaanni naap saneraatigut anar-tarfimmik ikkussisoqartarpoq. Taanna kingusinnerusukkut peerlugu inalugarsuaq katinneqartarpoq. Ilaannili erluk ilanngarsimavallaa-raangat itillu nukii ilanngarsimavallaaraangata saneqqakkut anar-tarfik (stomi) attatiinnarneqartarpoq.

Saneqqakkut anartarfik

Naat saneraaninngaanniit anartarfik tassaavoq naat putullugit ina-lugarsuup silammut aqqutaa. Taamaallilluni anassaq aqcutissinne-qartarpoq itikkut pinnani. Inalugarsuup isua puussianngualerne-qartarpoq. Saneqqakkut anartarfillit ilaasa inalugarsuuartik ullut tamaasa imaartarpaat, ilaannilu puussiartaqaratik saneqqamik ammanera mattusiinnartarpaat imaluunniit simiinnartarpaat.

Inalugarsuakkut nappaatillit amerlanerujartuinnartut pilatseer-nerminni inalugarsui imminnut katinneqartarput, saneqqakkullu anartarfillit ikiliartuinnarlutik. Taamaattoq anarniarnikkut ilunger-sunartorsioraanni piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu saneq-qakkut anartarfiit iluarnerussapput inuunermullu nalinginnaasumut akornutaanatik.

Qinngortarneqarneq

Qinngortaalluni nakorsaaneq tassaavoq radioaktiv-iusumik qinngortaalluni kræftip sananeqaataanik suujunnaarsitsineq.

Qinngortaaneq annernanngilaq pinerillu tamaasa minutsialunguaannarnik sivilissuseqartarluni. Inalugarsuarmi kræfteqarfusoq kisimi qinngortarneqartarpoq. Katsorsaanerup nalaani ilaanneeriarluni pilattaaneq pitinnagu tinuneq kræfteqarfusoq millisarniarlugu qinngortaasoqartarpoq, taamaaliornikkullu pilaanissaq ajornaallisarneqartarluni. Qinngornerit radioaktiviugaluartut qinngortartinnermi radioaktiviusumik seqersittoqarneq ajorpoq.

Erluklut kræfteqarnermut katsorsaanermit angusarissaartoqartarpoq qinngortaaneq kemoterapiimik ilallugu nakorsaasiineq.

Taamaattorli kræfteqarfik timip sinneranut siaruaassimatillugu qinngortaaneq siaruaaffinnut iluaqutaaneq ajorpoq.

Inalugarsuakkut kræfteqarneq immikkut ittoq itermiit aallartimasoq nappaatigigaanni qinngortaaneq katsorsaattissatut qarasantut pitsaasutullu isigineqartarpoq.

Kemoterapii

Kemoterapiimik nakorsaateqarneq tassaavoq timip sananeqaataanik suujunnaarsitsilluni nakorsaaneq. Qinersit kræftimik anguneqarsimatillugit nakorsaniit innersuussutigineqartarpoq pilanneqareernerup kingorna kemoterapiimik nakorsaasiisoqassasoq.

Kemoterapiimik nakorsaasiinermi peqqisseqqinnissaq qaninnerusarpoq kiisalu nangeqqinnissaq ungasinnerusarluni.

Kræfti siaruaassimappat kemoterapiimik nakorsaasiineq inuunermut pitsanngorsaataasarpoq kiisalu inuuneq sivitsorneqarsinnaalluni.

Kemoterapii nakorsaataavoq, iisartagaasinnaasoq aammali taratsersortinnertut ililluni atortinneqarsinnaasoq (drop). Tassa imaappoq puussiaaraq imerpalasumik kemo-mik imalik slangennuakkoorlugu taqqamut kapuummik ikkussivigineqarsimasumut manngullugu aammut akulerunneqartartoq. Taamaalilluni kemo timimut tamarumut akuliunneqartarpoq. Kemoterapiit assigiinngitsut arlaliupput, nakorsaaticigittinneqarnerinilu napparsimmavimmi uninnganissaq pisariaqarneq ajorpoq.

Asseq: inuk Media ©

Kræfti tingunnut anngussimagaangat katsorsaaneq

Nappaat tingunnut siaruaassimappat tinunerillu ikittuinnannguup-pata, taava ajornanngippat pilaasoqassaaq.

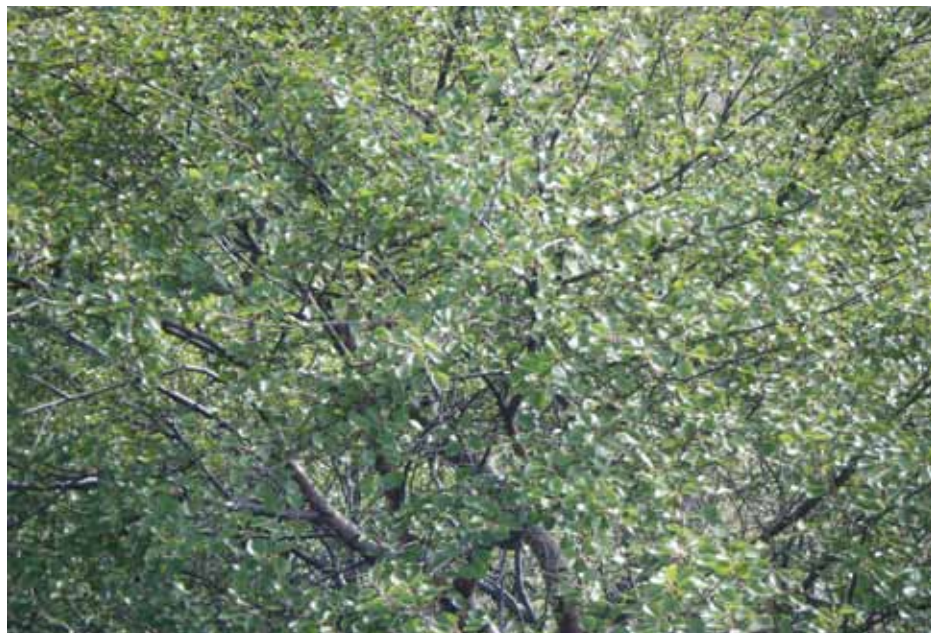
Pilanneqarnissaq ajornassappat, katsorsaariaaseq RFA (Radio Frequency Ablation) atortinneqarsinnaavoq. RFA tassaavoq napparsimasup sinitsinneqarnerani meqqutitut ittunik atortoqarluni kræftip sananeqaataanik aseruiniarneq kissassuseq 65 grader atorlugu. RFA-p ilinnut atortinneqarsinnaanera paasiniallugu, tarrarsuineq, ultralysscanning atorlugu tarrarsortissaatit.

Tarrarsortinnerup saniatigut kræfteqarfimmiit piigaqartoqassaaq misissugassamik. Puaat nassallu aamma kræftimik anguneqarsimanersut misissuiffiqineqassapput.

Tupa katsorsarneqarnerlu

Pujortartaruit pilatsinnissat sioqqullugu pujortarunnaarnerit iluaqutigisinnaavat suliaritinninnut tunngatillugu ajoqutigisinnaasatit tamatumuuna annikillissammata. Akornutigineqarsinnaasut imaluunniit ajoqutaasinnaasut tassaasinnaapput aseruuttoornerit, uummatikkut puakkullu ajornartorsiuernerit, kiisalu ikit aanaalersinnaavoq mamisikkuminaalluni maminnerlussinnaallunilu.

Pujortartut qinngortartinnerminni qinngortaanerit sunniutaat annikillisissinnaavaat. Taamatorluinnaq imigassaq aalakoornartoq pillugu Peqqinnissakkut Aqutsisoqarfimmiit killigititaasut qaangingikkukkit akornutissat ippinniutaasinnaasullu annikillisissinnaavatit. Imigassamik aalakoornartumik atuinerit annikillisikkukku akornutissaasinnaasut annikillisissinnaavatit. Tupa aalakoornartorlu pillugit kingusinnerusukku atuagassaqarpoq.

Asseq: Johanne Olsen

Kingunipiluit qaangiuttussat ataavartullu suuppat?

Nakorsarneqarneq sunaluunniit kingunipiloqartinneqarsinnaavoq, inuillu assigiinneqisumik qisuariaateqartarput. Tullinnguullugu atuarneqarsinnaavoq pilatsinnerup, kemoterapeerneqarnerup qinngortarneqarnerullu kingunerisinnaasai nalinginnaanerpaat. Qujanartumilli inuit tamakkerlutik kingunipiloqartitsineq ajorput. Ilinnut katsorsaataasusseq sunillu kinguneqartinneqarsinnaanersoq pillugit sulisut sukumiisumik nassuiaateqartissinnaavatit.

Pilatsinnerup kingunerisinnaasai

Inalugarsuakkut erlukkullu kræfteqarneq pillugu pilatsinneq anner-tuujuvoq sivisuumillu qaangerniarneqartarpoq.

Nukittorsaqqittariaqarpoq tamannalu qaammatini arlalinni pisin-naavoq.

Pingaartumik erlukkut pilatsereersimagaanni piffissami sivisuumi sionratigutulli ammanersorniaraluarneq ajornakusoortarmat taman-na ilungersunartittarpaat. Ilaat akulikitsuararsuarmik anartalersin-naapput, ilaasali anarniarnertik ajornakusoortissinnaasarpaat.

Arnat angutillu quiniarnermikkut ajornakusoortitsisarput, illua-tungaatigulli quussartik nunullaarsinnaasarlugu. Angutit usutik nap-partikkuminaatsittarpaat. Tamakkua tamaasa amerlanerpaat qaa-ngertarpaat.

Pilatseernerup kingorna ippinniuutaasinnaasut

Inalugarsuakkut kræfteqarlutik pilatsittut amerlasuutigut pissu-sissamisut ingerlasarput. Taamaattoq pilatsittut ilaat 30 %-it mis-saanniittut annerusumik minnerusumilluunniit akornutissanik na-laataqarsinnaasarput. Tamakku tassaasinnaapput ikikkut aseruut-toornerit, naakkut ajualernerit, puakkut unitsitsinerit kiisalu uum-matimikkut nappaatillit uummaliulersinnaapput.

Tamakku pinngitsoortinniarlugit siniffinniitillutit aalaniartassaatit nalinginnaasumillu neriniartarlutit. Siniffimmi uninngaannarluni akornutissarsinnaaneq qaninnerusarpoq. Taamaattumik pingaaru-teqarpoq erninnaarluni siniffimminngaanniit aqqarluni aalasar-nissaq. Qanigisat imaluunniit napparsimmavimmi sulisut aperikkut pisuttuarnissannut ikiorneqarsinnaanerlutit.

Pilatsissimasut ilaat sanngiillisimasut pilatseernerminni akornu-tissarsinissaminnut qaninnerusarput.

Erlukkt pilatsissimasut ilaasa 11 %-it missaanniittut ikermikkut kakkinneqarsimasut ikii ammaqittoorsinnaasarput, inalugarsuak-kulli pilanneqarsimasut ikii qaqutigorsuaq ammaqittoortarput.

Ikimik ammartoorneq imaannaanngitsuvoq. Amerlasuutigut pilat-seqqinnissaq pisariaqartarpoq, tamannalu tamatigorluinnangajak saneqqakkut anartarfilerneqarnermik kinguneqartarpoq.

Saneqqakkut anartarfilerneqarneq piffissami aalajangersimasumi pisinnaavoq aammali ataavartinneqarsinnaavoq.

Kemoterapiip kingorngi

Kemoterapiimik nakorsaasernerneqarnikkut timi tamarmi sunnerne-qartarpoq. Timip sananeqaatai kræfteqarfiit kisimik eqqorneqarneq ajorput aammali sananeqaatit peqqissut eqqorneqartarput.

Tamanna kingunipiloqartinneqartarpoq amerlanertigulli tamakku qaangiuttarput. Kemoterapiip kingunipilui nalinginnaanerpaasut tassaapput sorusussuseqannginneq, qasoqqaneq, neriumajunnaar-neq, timminneq, meriannguneq, meriarneq ilaannilu nujaarunneq.

Ataasiakkaat assaasa qaavi aluilu amerlertarput aappillerlutik imaluunniit qulliliulersarput.

Inalugarsuakkut erlukkullu kræftimut kemoterapeertitsinerup kingorngi sivisunerusumik atorsinnaasat

Pilanneqarnermi kræfteqarfik peerneqareerpat kemoterapii nakorsaaitut tapiliullugu atortitaq qaqutiguinnaq ataavartunik kinguneqartinneqartarpoq. Illuatungaaticulli inalugarsuakkut kræfteqartunut, pilanneqarsinnaanngitsunulli kemoterapiimik nakorsaasiineq ataavartunik kingunipiloqartinneqarsinnaasarpog.

Kemop akuisa ilai sianiutinut akornusiisinnaasarpog, soorlu assaat isikkallu kakillaaluttunngorsinnaappog imaluunniit annernarsinnaappog. Amerlanerit tamanna, kemoterapeerneqareernerup kingorna qaammataluit ingerlanerini qaangertarpaat. Erlukku kræfteqartuni pilanneqarsinnaanngitsuni aamma kemoterapiimik nakorsaaserneqarsimasuni taamatorluinnaq malussarneq pisarpoq.

Qinggortaanermi kingunipiluit

Qinggortarneqarneq inuit assigiinngitsorujussuarmik malussarfigisarpaat. Ilaat malunnartumik ippigisaqanngisaannartarput ilaalli qasusarpog, timmilersarlutik imaluunniit meriangnusarlutik.

Erlukku kræftimut qinggortaanermi kingunipiluit sivisunerusumik atuuttartog

Anassamik nunusinnaaneq qinggortartereersimagaanni ajornaku-soonerulersinnaavoq. Napparsimasog pilanneqarsimasog qinggortarneqarsimasullu allanut sanilliullutik akulikinnerusunik anartalersarpog, ilaanneeriarlutillu nangeqartariaqartarlutik.

Qinggortarneqarsimasog saneqqamikku anartarfilerneqarnissaat qaninneruneg ajorpoq.

Katsorsarneqarninni sullissisog oqaloqatigikkog

Qinggortarneqassaguit imaluunniit kemoterapiimik nakorsaaserneqassaguit katsorsarneqarnerpit kingunerisassai pillugit, sulisog tamatumingna sullissisog siunnersorneqarnissannik ilitersuunneqarnissannillu ikiortiserisinnaavog.

Allatigut katsorsaanernik peqarpa?

Misiliutaalluni nakorsaatissinneqarneq

Misiliutaalluni nakorsateqarneq tassaavoq nakorsaatiniq nutaaniq misiliilluni ilisimatusaatigalugu misilittaaneq. Nakorsaatit misiliutaasut ilumut iluaqutaanerat suli uppersaatitaqanngillat.

Tamanna pisarpoq nakorsaatit pisortaniit akuerineqarnissaat sioq-qullugu, misiliutaasullu inuit immikkut akuersisimasut aalajangersimasumik amerlassuseqartarput.

Misiliutaalluni nakorsaaserneqarnissamut kikkut peqataanissaat pillugu immikkut aalajangersagaqanngilaq. Misiliutaanermi apeq-qutaatinneqartarpoq kræftip suunera, kræfteqarluni paasisaqaqqammersuuneq, imaluunniit katsorsarneqaraluarnerup kingorna nangeqqittoortuuneq. Aamma apeqqutaasarpog tinunerup qanoq angitiginera imaluunniit siaruaassimanera. Kiisalu siusinnerusukkut katsorsartissimaneq apeqqutaqataasarpog.

Misiliutaasut tamarmik aalajangersimasumik pilersarusiorfigineqartarput, soorlu qanoq sivistigisumik misiliutaanissaq ilaallu ilanngullugit.

Misileraataasumik katsorsaaneq

Misileraatasumik katsorsaaneq tassaavoq siusinnerusukkut atorsi-managu kiisalu suli paasilluarneqanngitsog ilumut katsorsaataasinnaanersoq, tassa kinguneqarluarsinnaaneraniq uppersarvinneqanngitsumik misileraalluni katsorsaaneq.

Aalajangersimasumik maleruagassiisarneq qaqtigorsuaq pisarpoq, kiisalu misileraataasumik katsorsaasoqartarpoq allatigut soriusisaarunnermi.

Siunertaavoq toqqutaasinnaasumik nappaatililit ataasiakkaat nappaateqarnerini pitsaanerpaamik iliuuseqarfiginiarneqarnerat.

Misileraataasumik katsorsaanerit pisarput, kræfteqartunut katsorsaavinni immikkorluinnaq pitsaassuilimmik qaffasissumillu ilisimatufiusuni. Kræftimik napparsimasut misileraataasumik katsorsagassatut Peqqinnissakut Qullersaqarfimmut saaffiginnissutaasarput innersuunneqartarlutillu. Misileraataasumik katsorsaaneq pillugu immikkut ilisimasallit suleqatigiisit Peqqinnissamut Qullersaqarfimmut innersuussisarput siunnersuisarlutillu.

Allatigut katsorsaanernik peqarpa?

Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsaaneq

Tamanna katsorsaariaaseq tassaavoq napparsimmavinni nakorsaniit nalinginnaasumik neqeroorutaaneq ajortoq.

Katsorsaatissatut immikkut akuerisaasut nakorsamiit itigartitsissutigineqarsinnaanngillat. Taamaattoq illit soorunami toqqarsinnaavat, katsorsartinnissat nakorsamiit neqeroorutaasoq ilallugu periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsartinnissat.

Taamaallaat eqqumaffigiinnassavat immikkut akuerisaanngitsut tassaammata ilisimatuussutsikkut misileraanertaqanngitsut, taamaattumillu sunniutaat imaluunniit kingunipiloqarneri erseqqissumik uppersaatitaqanngitsut.

Immikkut akuerineqanngitsut nakorsaatiginiartakkat napparsimmavinni katsorsaatinut nakorsaatigitinneqartunut sunniisnaasunik aamma ilaqarsinnaapput. Taamaattumik katsorsartinnerit tamakku-ningga ilassusissagukku tamanna pillugu nakorsaq oqaloqatigis-sallugu pingaaruteqarpoq.

Asseq: inuk Media ©

Katsorsartinneq naammassippat qanoq pisoqassava?

Katsorsartinnerit naammassippat nukissaqanngitsutut qasoqqasutullu misigiguit tamanna nalinginnaalluinnarpoq. Katsorsartissimasut ilaat amerlasuut kingunipilutsitsisarput ataavarsinnaasunik tamanalu inuunermi sungiunniartariaqartarpoq. Amerlasuut iluaqutigisarpaat kræfteqarsimasunut siunnersuisarfeqarpat taakkua atorluarnissaat.

Misissortittarnissat

Katsorsarneqarnerpit kingorna ukiuni siullerni akuttunngitsunik misissortittarnissat neqeroorutaassaaq. Tamanna pisassaaq pilanneqarfinni imaluunniit sumiiffimmi kræftemut kemo atorlugu katsorsarneqarfigisimasami. Pisariaqarluinnarpoq eqqumaffigissagakku anarniartarnerit allannguuteqarnerseq, aattalimmik anarnerlutit, anniarniarniarni imaluunniit sanigornerlutit. Taamaattoqassappat tamanna isumaqartariaqanngilaq kræfti nangeqqissimasoq, taamaattoq sukumiisumik misissorneqarnissat pisariaqarluinnassaaq.

Nappaatip nangeqqissinnaaneranut ersissuteqarneq

Katsorsartinnerpit kingorna ilisimasariaqarpat, illit qanigisatillu sior-natigutut inuunerisimasamut imaaliillaannaq pisoqarsimanngitsutut uteqqinnissarsi ajornakusuussaqisoq. Nappaateqarsimasut amerlaqisut nappaatip nangeqqinnissaanut annilaangatuunngor-tarput timimilu pisut assut eqqumaffigilersarlugit.

Aamma illit taamatorluinnaq misigiguit, ilinnut iluaqutaasinnaavoq ernummatitit pillugit nakorsat oqaloqatigigukku. Allat ilittut nappaateqarsimasut aamma misigisaat pillugit oqaloqateqartarsinnaassaati, soorlu sumiiffinni ikorfartoqatigiinnik aallartitsisoqarsimappat.

Saneqqakkut anartarfeqarluni inuuneq

Saneqqakkut anartarfilersissimagaanni tamanna inuit assigiinneqisunik qisuariaateqarfisarpaat, amerlanerpaalli misigisarpaat timeritik malunnaatilimmik allannguuteqartoq. Amerlasuut timikkut allannguuteqarnertik attortissutigivallaanngikkaluarlugu isummamikkut akuersiuminaassinnaanertik ajornartorsiutiginerusarpaat.

Sumiiffimmi saneqqakkut anartarfeqartunut peqatigiiffiliortoqarsimappat tamanna iluaqutaasinnaavoq, aammali Kræftimut akiuinialuni peqatigiiffeqarfinnut saaffiginnittoqarsinnaavoq, kiisalu Kattuffik, Neriuffik saaffigineqarsinnaavoq paasiniaalluni qanoq ikorfartorneqarnissamut periarfissaqartiginersoq. Saneqqakkut anartarfeqarnerit arlaatigut ajornartorsiorfigilissagukku peqqissaasoqarfimmu saaffiginnissinnaavutit. Saneqqakkut anartarfinit piniarfiit aamma nalinginnaasumik anartarfiit pillugit ilisimasaqartussaapput.

Peqqisseqqissaanga?

Kræftimik nappaateqalersimagaanni tamanna amerlasuunit tuparujussuassutaasarpoq. Amerlasuuni eqqarsaat siulleq tassaasarpoq nappaat toqquutigissavara? Inalugarsuakkut erlukkullu kræfteqartuuneq nappaataavoq imaannaanngitsoq. Taamaattumillu peqqisseqqinnissamut apeqqutaasut pingaarnerit ilagaat kræftip paasineqajaarsimanera, piaartumik katsorsaanerup pisinnaasimanera kiisalu kræfteqarfiup tamarmi peerneqarsinnaasimanera. Nappaatip killiffia tikkuussisinnaasarpoq peqqisseqqissinnaaneq qanoq qanitsiginersoq.

Tullinguullugit atuarneqarsinnaapput Danmarkimi naatsorsueqqissaarnerup kingorna paasisat qanoq ittuunerat. Taakkua takusutaasinnaapput erlukkut inaluarsuakkullu kræfteqarlutik katsorsarneqartut aamma peqqisseqqittut qanoq amerlatiginersut.

Pingaaruteqarpoq paasissallugu naatsorsueqqissaarnerit illerpiag nappaateqarninnut tunngatillugu takussutaasinnaanngimmata.

Naatsorsueqqissaarnerit qanoq takussutissaqarpat?

Naatsorsueqqissaarneri kisitsisit paasisat tassaanngillat inuit ataasiakkaat qanoq atugaqarnissaannut tikkuussisinnaasut. Illit peqqisseqqissinnaaninnut apeqqutaasut tassaapput nappaativit qanoq killiffeqarsimanera, qanoq ukioqarnerit, arnaanerit angutaanerilluunniit, allatigut nappaateqarnerisutit, qanoq inooriaaseqarnerit aamma timikkut qanoq piginnaasaqartiginerit.

Nakorsaq aperisinnaavat illit peqqisseqqissinnaanerit qanoq nalilersinnaaneraa. Taamaattoq ilimagissanngilat nakorsap qularnaarinilluni akissuteqarnissaa.

Naatsorsueqqissaarnerit malillugit inalugarsuamikkuut kræfteqartut, killiffik A-mut inissinneqarsimasut tamarmik 75 %-ii katsorsarterernerup kingorna ukiuni tallimani sivisunerusumilluunniit inuusinnaasut. Killiffimmut B-mut inissinneqarsimasut ilaat 60 %-it aamma taamatut, kiisalu killiffimmut C-mut inissinneqarsimasut 45 %-ii aamma peqqissisarput. Katsorsaariaatsit nutaat napparsimasunut atortitat pitsanngorsarneqartuaannarmata nappaatip toqutiginissaa qaqutigooraluttuinnarpoq, aamma nappaat timip sinneranut siaruaassimatillugu, pingaartumik siaruaannerit peerneqarsinnaasimatillugit.

Naatsorsueqqissaarnerit kisitsisitali malillugit erlukkut kræfteqartut katsorsartittut killiffimmullu A-mut killissimasut, 75 %-iisa nappaatertik qaangerlugu ukiuni tallimani sivisunerusumilluunniit inuuneqartarput. Tamanna pisarpoq pingaartumik kræfteqarfiit erlummi arlaliusut peerneqarsinnaasimatillugit. Napparsimasut killiffimmut B-mut pisimasut ilaat 65 %-it qaangiisarput taamatut, kiisalu killiffimmi C-mi killiffeqarsimasut ilaat 50 %-it peqqisseqqittarput.

Taamaattorli erlukkut kræfteqartut siaruaattoorsimasulli peqqisseqqittut akuttunerusarput. Taamaattoq katsorsaanerup nutaap pitsaernerusullu atortinneqarnera pissutaalluni inuuneq sivisunerulersarpoq.

Kræfti peerneqarsinnaanngippat taava?

Inalugarsuakkut kræfteqarneq tamatigorluinnaq qaangerneqarneq ajorpoq, ilaat peqqisseqqissinnaajunnaartarput.

Taamaattoqartillugu nakorsaniit neqeroorutigineqartarpoq anniaateqarnaveersaartitsiniarluni nakorsaasiineq.

Anniaateqartitsinaveersaartitsiniarluni nakorsaasiineq nalinginnaasumik peqqissivissutaaneq ajorpoq, taamaattoq inuuneq sivitsorneqarsinnaavoq kiisalu inuuneq pitsaanerulersinnaavoq.

Tamanna isumaqarpoq aqqqissinnaanngitsumik kræfteqartuulluni inuuneq atorineqartariaqartoq.

Anniarnaveersaartitsilluni nakorsaasiineq

Nappaatip siaruaassimanerani imaluunniit nangeqqissimanerani kemoterapii annerisaqarnaveersaatitut atortissallugu periarfissaa-voq.

Taamatut killiffeqarnermi kemoterapii peqqissivinnermik kinguneqarsinnaanngikkaluartoq, taamaattoq anniarnaveersaataasarpog imaluunniit anniarunnaavinnermik kinguneqarsinnaavoq. Tamatumma saniatigut nappaat piffissap ilaani ersigunnaavissinnaavoq taamalu inuuneq sivisunerusinnaalluni.

Kemoterapii timimut nukillaarsaasarmat, atortinneqarnerani ilinnut iluaqutaanersoq nakorsaniit ataavartumik nalilersuisoqartuassaaq.

Taamaattumik kemoterapii atulersinnagu misissortinnerit arlallit aqqusaartarsinnaavatit soorlu tarrarsuineq, CT-scanning.

Misissortittarnerit qaammatit marluk pingasulluunniit qaangiukkaangata ingerlanneqartassapput. Taamaaliortarnikkut nalilerniarneqartarpoq kemoterapiip atortinneqarneranut siunertaq, tassalu anniaateqartitsinaveersarneq ilumut piviusunngortinneqarsimarnersoq. Taamatutaaq kingunipiluit qanoq annertutiginerat misissorneqartarpoq.

Erlukut kræfteqarneq peerneqarsinnaanngippat taava anniarnaveersaanermik nakorsaasiinaraanni qinngortaaneq kisiat imaluunniit kemoterapiimik ilassuteqarluni atortinneqassaaq.

Tamatumunnga siunertaavoq annerisaqannginnissaq aamma erlummiit aanaartuunnginnissaq.

Nappaatip nangeqqinnerani nakorsaasiineq

Katsorsartereerup kingorna nangeqqissimaguit, sukut nangeqqinnerit, nappaatip annertussusia siusinnerusukkullu sumik katsorsaaserneqarsimanerit tunngavigalugit nakorsaasiisoqassaaq.

Pilaaneq, kemoterapii immaqalu qinngortaannermik ilassuteqartillugu ilinnut atortinneqarsinnaapput. Nappaamminnik nangeqqittoortut pillugit nakorsaatissiineq ukiuni kingullerni malunnaatilimmik pitsaanerulernikuuvoq.

Inalugarsuakkut kræfti soq pinngortarpa?

Timip sananeqaatai nalinginnaasumik ilaartortarput aatsaat pisariartillugu. Inalugarsuup ameraasaani sananeqaatit pissusissamisuunngitsumik amerliartorpata kimillannertut ittut ikit naasarput. Kimillannerit kræftinnguuttoornissamut aallarniutaasinnaapput, naak tamatigut taamaanneq ajoraluarlutik. Ilisimatuunit erseqqissumik nassuiarneqarsinnaanngilaq sunarpiaq pissutaalluni inalugarsuakkut kræfti pinngortarnersoq. Taamaattoq pissutaasinnasut arlallit kræftinnguuttoornissamut aallarniutaasutut pasitsaanneqartarput.

Taakkuunerupput nerisassat pingaartumik annertuumik neqitaqarnerusut, nerisat paarnanik inerititanik naatitanillu akoqanngingajatut, pualaneq, pujortarneq imigassarlu aalakoornartoq.

Peqqinnissamik salliutitsilluni inooriaaseq kiisalu inalugarsuakkut kræfteqarneq pillugu inuiannik misissuineq, inalugarsuakkut kræfteqalernissamut akiuiniarnertut sallertut isigineqarpoq.

Inalugarsuakkut kræfteqartut ilaat 5 %-iniit ikinnerit ilaqtariittuusarput. Ilaqtariinni inalugarsuakkut kræfteqalernissaq atuqaasimappat, 50-iliisinnatik kræfteqalersut arlaqarnerusinnaapput.

Ilaqtariit ilaat inalugarsuakkut kræfteqalernissaminnut qanittuupput, pingaartumik ikitut ittunik naasooqqajaanerusut.

Ilaqtariit inalugarsuamikkut kræftinnguussinnaasumik naasoorartut pillugit taaguut qallunaatut, Familiær Adenomatøs Polypose (FAP)-mik taaneqartarpoq .

Uanga nammineq qanoq iliuuseqarsinnaavunga?

Kræftimik nappaatillit amerlasuut soqutigisarpaat namminneq qanoq iliuuseqarsinnaanertik. Nerisat, timersorneq, tupatorneq aamma aalakoornartutorneq tassaapput nammineq iliuuseqarfigisinnaasat.

Nerisat timersornerlu

Kræftimik nappaateqartut amerlasuutigut sanigortarput.

Amerlasuut piffissap ilaani nererusussuseqarneq ajorput, merianngusarput, iisiuminaatsitsisarput allatigullu erlavikkut ippinniuuteqarnerusarlutik. Nerisaat inuit nappaateqanngitsut nerisaannut sanilliullutik inuussutissartaqarnerusussaapput - soorlu nerisassat orsortaqarnerit proteinertaqarnerillu nerisartussaavaat. Nakorsaq imaluunniit peqqissaasoq tamanna pillugu siunnersorneqarnissat paasiniaaffiguuk. Aamma inuussutissartorneq pillugu immikkut ilisimasalik ikiuussinnaavoq.

Peqqissarnissaq sioqqullugu kingoqqullugulu timersornikkut iliuuseqartarnissaq amerlasuut iluaqutigisaqaat, timersorneq iluarusunnartutut misinnartarmat aamma isummamut pitsaasumik kinguneqartarmat. Nakorsaq oqaloqatiguuk qanoq iliorsinnaanerlutit, aammali qanoq iliorsinnaannginnerlutit paasiniarlugu.

Pujortartarpit?

Inalugarsuakkut erlukkullu kræfteqaruit pujortartarlutillu taava pujortarunnaarnissat isumassarsiatsialaavoq.

Pujortartarnerpit katsorsartinnerit sunniuteqarfigisinnaavaa, pilatsit-tunut qinggartartittunullu pujortartuuneq akornutissarsissutaa-sinnaamat. Pilatsissimaguit ikitit pujortarnerup kingunerisaanik mamisaruminaatsuunerussapput. Tassa imaappoq katsorsartinnerpit nalaani napparsimmavimmi uninnganerit pujortartuunerit pissu-tigalugu sivitsorsarneqarsinnaavoq.

Tupatortuunngitsuni timi mamiaarnerusarpoq. Peqqinnissakkut Qul-lersaqarfimmiit innersuussutigineqarpoq pilatsinnissaq sioqqullugu sapaatit akunnerini 6-8-ni pujortarunnaareersimanissaq.

Pilatseernerup kingorna sapaatit akunnerini 8-12-ini pujortan-ginnissaq innersuussutigineqartarpoq, imaluunniit pujortaleqqin-ginnissaq pitsaanerpaasarpoq. Pujortakkat annikillisarlugit iluaqu-taangilaq. Tupatunngivinnissaq pisariaqarpoq.

Qinggartarneqarnermi qinggortaanerup sunniuteqartinnissaa tupa-tortuni annikillisinneqartarpoq.

Pujortarunnaarnissannut ikiorneqarusuppit?

Pujortarunnaarniarneq assut ajornakusoorsinnaavoq. Pingaartumik napparsimanerup nalaani ajornakusoorsinnaavoq. Peqqinnissaqarfii amerlasuut kommunillu allaffii pujortarunnaarnissaq pillugu siun-nersuisinnaapput. Taamaattumik nakorsat peqqissaasullu, kiisalu kommunit allaffii sumiiffimmiittut saaffigineqarsinnaapput apera-luni pujortarunnaarusuttunut qanoq periarfissaqarnerseq.

Tamatuma saniatigut Paarisa piffissap ilaani pujortarunnaarnissamik ilitersuisarpoq. Tamanna pillugu aamma peqqinnissaqarfimmi su-lisut aperineqarsinnaapput.

Taamaattoq aamma qallunaatut paasisartunut internet-ikkut saaf-figinnittoqarsinnaavoq uunga: Kræftens Bekæmpelse i Danmark.

Nittartagaq una alakkarerlugu: www.cancer.dk/tobak

Asseq; Johanne Olsen

Aalakoornartutorpallaarpit?

Inuit imigassamik aalakoornartumik killigititaasuniit sinniillutik atuisut pilanegartussaasullu pilanegareernerminni akornutissarsinerusarput, soorlu ikikkut aseruuttoornernik, uummatikkut puakullu peqqiilliormik kiisalu ikikkut aanaartitsinernik ikillu mamikkumaataarnerannik. Aalakoornartutortut aalakoornartutorneq ajortunut sanilliullutik napparsimmavinni uninnganerat sivisunerusarpoq. Katsorsarneqareernerup kingorna innersuussutaasarpog aalakoornartutussagaanni tamanna killilersimaarniartariaqartoq, soorlu killigititaasut qaangernagit aalakoornartutortoqartassasoq.

Aalakoornartutornerup allanngortinnissaa pillugu ikiorneqarusuppit?

Nappaatit pillugu suliaritinnissat sioqqullugu aalakoornartutortarnerit annikillisarparlugu nakorsat imaluunniit napparsimmavimmi sulisut siunnersortigisinnaavatit. Kiisalu sumiiffinni pitsaaliuinermik siunnersorteqarfusuni sullissisut aalakoornartumillu ajornartorsiuteqartut pillugit siunnersuisinnaasut saaffigisinnaavatit.

Peqqinnissamat Qullersaqarfiup imigassamat aalakoornartumut killigititai

- Arnanut immiaaqqap ataatsip aalakoornartuata nalinga uuttuutigalugu, sapaatit akunnerinut ataatsimut 14-it sinnernissaat inassutigineqanngilaq
- Angutinut immiaaqqap ataatsip aalakoornartuata nalinga uuttuutigalugu, sapaatit akunnerinut ataatsimut 21-it sinnerneqarnissaat inassutigineqanngilaq
- Amerlanerpaamik ataatsikkut tallimat sinnerlugit imernisaat innersuussutigineqanngilaq

Sumi ikiorneqarsinnaavunga kiisalu siunnersorneqarsinnaavunga?

Kræftimut akiuiniarluni suliniaqatigiiffik, Neriuffik Kalaallit Nunaanni sumiiffinni amerlasuuni immikkoortortaqartaqarfeqarpoq. Ilinnut qaninnerpaaq sumiinnersoq qanorlu saaffigineqarsinnaanersoq pillugu napparsimmavimmi sulisunut nakorsamullu paasiniarsinnaavat. Imaluunniit Neriuffiup Kattuffia Nuummiittoq saaffigisinnaavat uunga:

Neriuffiit Kattuffiat
Postboks 1546
Aqqusinersuaq 48
3900 Nuuk
Tlf. +299 49 04 89 Fax: +299 31 25 04
E-mail: neriuffik@greenet.gl
Internetikut nittartagaq: www.neriuffik.gl

Saqqummersitsisoq:
Neriuffit Katuffiat - 2010 Ilusaa siulleg, naqiternera siulleg
Ilusilersuisoq: inuk Media ApS · Assit © inuk Media ApS
Quppersakkamit uuminnga nutsigaq: 'Kræft i tyk- og endetarm'
Nutserisoq: Kirstine Berthelsen

Neriuffiit Kattuffiat
Postboks 1546,
Aqqusinersuaq 48 A,
3900 Nuuk
neriuffik@greenet.gl
www.neriuffik.gl

